

STØYBERØRTE –TOTALT OVERKJØRT OG NEGLISJERT

Dette innlegget er skrevet av to som er valgt av støyberørte i Uthaug Krets til å bidra med at deres rettigheter og alternative muligheter blir ivaretatt i forhold til Forsvarsbygg og deres planer om erverv, erstatning etc. i vedrørende deres bolig. Slik organiseringen er bygd opp utgjør vi en integrert del av Ørland Støygruppe.

Støygruppa ble etablert i løpet av høsten 2012 for å ha dialog med Forsvarsbygg og Ørland Kommune. Hovedhensikten var å få utarbeidet et rammeverk som skulle legges til grunn overfor den enkelte beboer når detaljforhandlinger med Forsvarsbygg skulle starte.

I begynnelsen av prosessen var vi optimistiske på basis av sterke signaler fra Forsvarsbygg om nytenkning, det skulle utvises stor fleksibilitet, ”skaff døkk advokat - Forsvarsbygg kan ikke betale for all verdens advokater, men for to til tre advokatselskaper, hvorav det ene bør være spesielt landbrukskyndig”, gjennervervsprinsippet skulle legges til grunn (fremsatt på en slik måte at man måtte få inntrykk av at man ikke skulle bli påført store ekstrakostnader/gjeld hvis man måtte eller ønsket å flytte). En rekke lignede uttalelser ble servert oss den første tiden, utvilsomt i den hensikt å skape et glansbilde både overfor Støygruppa og ikke minst kommune og øvrige innbyggere mht. hvordan Forsvarsbygg viser ansvar og sørger for rettferdig behandling av støyberørte. For alt vi vet kunne et slikt inntrykk også komme godt med i planarbeidet vis a vis kommunen.

I oktober 2013 er alle tidligere lovnader forsvunnet og benektet og avløst av et talentløst brev til 15 utvalgte beboere i blodrød sone. Blodrød sone betyr ganske enkelt at nesten uansett hvordan støykart og den faktiske støy blir, så vil boligen ligge i rød sone. Dette var et kjent faktum allerede fra dag en etter vedtaket om kampflybase. Med andre ord kunne brevet vært sendt for lenge siden!

Støygruppas klare ønske var at et slikt brev først skulle sendes ut når det var mulig å inneholde enkle elementer så som;

- tilbud om erstatning for din bolig fordi den antas å ikke kunne isoleres til et tilfredsstillende nivå
- nivået på erstatningen skal være slik at du kan skaffe deg ny tilsvarende/tilfredsstillende bolig uten å bli gjeldsslave
- du MÅ ikke flytte og hele eller deler av erstatningen stilles til disposisjon for støydempende tiltak
- vi ønsker ikke å brenne opp eller grave ned din gamle bolig, men kan for eksempel beholdes mot å fraskrive deg et hvert fremtidig krav mot FB

Det ovennevnte er viktige punkter, - et informativt brev kunne inneholdt mye mer. Støygruppas forhandlinger skulle lede til at når det først ble sendt et brev skulle det ha en mening. Noen av mottakerne av brevet de nå har fått har sikkert sett dette som et signal på at nå er vi endelig i gang. Ved gjennomlesning ser man imidlertid at brevet er meningsløst mht. informasjonsnytte og det gir verken innbyggeren eller Forsvarsbygg noe konkret. Svar om du ønsker å selge skal gis innen 3 uker (du vet ingenting om premissene eller effektene) og du kan når som

helst ombestemme deg. Det er kanskje denne type mekanisme Forsvarsbygg har i tankene når de påberoper seg å gi innbyggerne fleksibilitet! Det må dessverre fastslås at dette brevutspillet ikke bringer oss en meter lenger i prosessen, det gir derimot grunn for enda mer usikkerhet og psykisk påkjenning for de utvalgte brevuttagerne! Det hører med til historien at Ørland Støygruppes forhandlere 3 dager før utsendelsen av brevene avtalte med Forsvarsbyggs forhandlere at kontakt ikke skulle tas direkte av Forsvarsbygg, men derimot gjennom Støygruppas valgte advokater. Dette er en etablert og akseptert kutyme når noen har meddelt at de vil la seg representere av advokat. En avisuttalelse fra Olaf Dobloug i denne sammenheng beskriver godt hva vi kjemper mot; "Jeg var IKKE SELV TILSTEDE på dette møtet, men noe slikt har vi ikke avtalt". De som var tilstede fra Støygruppa og advokatene vet imidlertid hva som var avtalt.

Ørland Støygruppe ble etablert for hovedsakelig å ivareta interessene vis a vis Forsvarsbygg. Det viste seg dessverre fort at vi også måtte kjempe mot Ørland Kommune. Ordførerens tilbud om at "min kontordør er alltid åpen" blir nok litt for stusselig i denne sammenheng hvor mange av ordførerens innbyggere står foran en situasjon hvor man må flytte fra hus, gard og grunn og samtidig bli gjeldslave!

Det mest naturlige ville være at Ørland Kommune hadde vært på de støyberørte innbyggers side i kampen (kamp har det dessverre blitt) mot Forsvarsbygg. Vi tillitsvalgte trodde at når feiringen over å ha vunnet kampflybasen hadde lagt seg i de kommunale korridorer, ville kommunen engasjere seg for at støyberørte innbyggere fikk en best mulig behandling. Enten har seiersrusen og begeistringen ennå ikke lagt seg, eller så er den gamle respekten og "lua i hånden" mentaliteten overfor Forsvaret fremdeles skremmende stor.

La det være helt klart – Ørland Støygruppe er ingen protestorganisasjon verken mot kampflybasen eller noe annet - vi skal ivareta støyberørtes interesser og har heller ingen politiske føringer. Å tillegge oss andre motiver er både feil og feigt. Ved flere anledninger føler vi oss sviktet av kommunen utover det generelle manglende engasjement. Noen eksempler;

- På folkemøte ca. 14 dager FØR valget uttrykte Ørland Støygruppe et ønske om at representanter fra kommunen kunne delta på noen av våre styremøter - både for at kommunen skulle få en oppdatering på vårt arbeid og utfordringer, men også få informasjon fra kommunen om f. eks tomtesituasjon etc.. Ordføreren uttrykker stor begeistring, han hadde faktisk ventet på en slik invitasjon - det er bare å si fra når det er møte, - jeg kommer. Nå, ca. 14 dager ETTER valget har ordføreren TENKT seg om og har meddelt at han ikke kan møte oss allikevel. Han kan ikke ta part!! Ørland Støygruppe kjemper da ikke mot andre ørlendinger, vi kjemper mot Forsvarsbygg og da må det vel være mulig å sette seg på innbyggernes side av bordet.

- Andre utsagn som gjør oss litt matt er bla. at vi oppfordres til å se den store sammenhengen og hva basen betyr for Brekstad og Ørlandet med vekst etc. Dette sies på en måte som kun kan oppfattes som "at vi må itj mas for myjti"! For den som vil glede seg over Brekstad sin fremtidige vekst er det vel ingen motsetning i å få til en rettferdig behandling for de støyberørte!

- Et annet eksempel er diskusjonen om gang/sykkelvei mellom Hårberg og Uthaug(og muligens andre utsatte traseér). På denne strekningen skal Forsvarsbygg altså sende 100 vis av svære biler daglig i en lang anleggsperiode. Det er uforstående for oss at Ørland Kommune ikke kan stille dette ufravikelige kravet "Her får ikke en bil passere før gang /sykkelvei er på plass". Så vidt vi er kjent med kan kommunen stille slike krav med referanse til de såkalte rekkefølgebestemmelsene. Private som ønsker å skape noe, for eksempel privat boligutbygging må i hvert fall følge byråkratiets spilleregler ved bl.a. å gjøre ting i fastsatt rekkefølge. Når Forsvaret, som har tilgang til økonomiske ressurser forårsaker inngrep må det være mulig å tilgodese både de støyberørte og lokalsamfunnet for øvrig. Det kan ikke være Ørland Kommune sin bekymring at det blir så dyrt for Forsvaret. Når slike tanker eventuelt slår ned i ordførerens eller andre politikeres hode bør man se denne type kostnader i forhold til hele kampflybasen og de nye jagerflyenes kostnad! Vi blir imidlertid svært betenkte når det i Samrådsmøte om gang og sykkelsti Hårberg – Uthaug er "et ønske fra Ørland kommune om å redusere flyttinga av fylkesveien på hele strekninga og at gang og sykkelvei etableres med 1m adskillelse m/rekkverk på strekninga". Ørland kommune foreslår altså en dårligere løsning enn vanlig norm for å spare Forsvarsbygg for penger.

Tilliten til Forsvarsbygg er meget dårlig. Vi har et håp om at Ordfører og øvrige kommunepolitikere kan koordinere seg og se forbi partipolitisk posisjonering og eventuell gamle feider og forene seg på de berørte innbyggenes side i kampen om rettferdighet mot Forsvarsbygg. Den siste tids hendelser viser at vi trenger all den hjelp vi kan få.

Vi representerer også hundrevis av boligeiere i Gul Sone – der har ikke engang Forsvarsbygg ressurser til å diskutere hvordan tiltak og eventuelle erstatninger skal behandles.

Slik situasjonen er i øyeblikket kan vi ikke annet en å be folk i antatt blodrød sone på Uthaug om å ståsette seg – det er nok disse boligeierne som får brev i neste omgang.

Som man skjønner kjemper frivillige i Støygruppa en kamp på alle fronter og ber om den hjelpen vi kan få. Uansett har vi ikke til hensikt å la oss slakte på slagmarken eller gå i skyttergraven. Vi står på med hevet hode så lenge vi har støtte i folket.

Edgar Alsaker - leder Uthaug Krets og nestleder Ørland Støygruppe

Arnstein Mikkeltaug –nestleder Uthaug Krets